

Fritidsliv til Alle

Afsluttende rapport

11.04.2020

Med støtte fra
TrygFonden

 FRIVILLIGCENTER
& SELVHJÆLP GREVE

Indhold

Introduktion	3
Forandringsteori	5
Aktiviteter og outputs	6
Samarbejde med lokale foreninger	6
Samarbejde med kommunale og boligsociale medarbejdere.....	8
Rekruttering af deltagere	9
Guideforløb.....	9
Kontingentsupport	13
Fritidscafé	14
Tema – og netværksmøder.....	14
Forankring.....	15
Opnåelse af mål	17
Resultater på kort sigt	17
Resultater på lang sigt	18
Udfordringer	21
Konklusion	23

Introduktion

Denne rapport er en samlet evaluering af Fritidsliv til Alle og Fritidsliv til Alle II, hvis formål var at styrke nytilkomne flygtninge og familiesammenførtes forudsætninger for at deltage i det lokale foreningsliv i Greve Kommune. Projekterne er gennemført i perioden august 2017 til og med marts 2020.

Evalueringen er udarbejdet af Lise Trøst Andersen Sjøbeck, som har skrevet speciale om projektet på Roskilde Universitet i efteråret 2018 og Kristina Lohse Hoffmann, der er uddannet i psykologi og arbejdsmarkedsstudier. Lise og Kristina har gennemført den kvalitative dataindsamling, mens Anne Rohde (projektleder) har været hovedskribent. Derudover har Nicoline Alletorp (centerleder og tidligere projektleder) bidraget med kvantitative data og generelle erfaringer fra projektet samt kvalitetssikret rapporten.

Baggrunden for projekterne var, at en stor del af målgruppen manglede et socialt netværk i lokalområdet og generelt oplevede dårlig trivsel. Mange undersøgelser viser, at foreningslivet udgør en fantastisk mulighed for at blive en del af et positivt fællesskab, opbygge netværk på baggrund af fælles interesser og forbedre sine danskkundskaber. Særligt blandt børn og unge har et aktivt fritidsliv stor betydning for trivsel og selvværd. Men ikke alle har lige nemt ved at blive en del af foreningslivets fællesskaber. For nytilkomne flygtninge er barriererne ofte relateret til manglende kendskab til de mange forskellige lokale foreningstilbud og det danske foreningsliv generelt; dårlig økonomi, der gør det vanskeligt eller umuligt at betale fuldt kontingent; begrænsede danskkundskaber, der kan gøre det udfordrende selv at orientere sig i foreningstilbuddene, kontakte foreninger, møde op og melde sig ind; og begrænset overskud, som kan skyldes en usikker situation og en tung rygsæk.

Med henblik på at afhjælpe nogle af målgruppens barrierer i forhold til at blive foreningsaktive søgte FrivilligCenter Greve i 2017 en bevilling fra TrygFonden. TrygFonden tildelte os i første omgang 652.144 kr. til Fritidsliv til Alle, som blev anvendt i perioden 1. august 2017 – 31. januar 2019. Siden har TrygFonden bevilget yderligere 496.172 kr., hvilket har gjort det muligt at forlænge projektet med et år. Årsagen til at vi søgte om forlængelse af projektperioden var, at de oprindelige projektmål var for ambitiøse til at opnå indenfor den første periode, samt at vi ønskede at sikre en bæredygtig forankring af projektet, som vi ikke havde opnået i første del af projektet.

I Fritidsliv til Alle II har vi haft øget fokus på at forankre projektet. Vores oprindelige strategi om at forankre projektet med en deltidsmedarbejder placeret i FrivilligCenter Greve finansieret af Greve Kommune lykkedes desværre ikke, da Greve Kommune har gennemgået en større besparelsesrunde i projektperioden, som er gået særligt hårdt udover integrations-, og kultur- og fritidsområdet. I stedet har vi sammen med nogle af projektets primære samarbejdspartnere, herunder Greve Nord Projektet og Hundige Boldklub, stiftet BROEN Greve, som hjælper udsatte børn og unge med at starte til fritidsaktiviteter. Vi er således nået i mål med at forankre projektet på en bæredygtig måde. Dog mangler vi fortsat 75 personer for at opnå målet om, at 150 personer skulle være startet i en fritidsaktivitet efter endt projektperiode. Det skyldes en række udfordringer, som projektet har stået overfor, og som primært bunder i, at hvert enkelt forløb har været mere tidskrævende end først antaget, samt at familier med flygtningebaggrund ofte har en omskiftelig hverdag og manglende kendskab til det danske foreningsliv.

Vi har i projektperioden oparbejdet en stor viden og gode erfaringer i arbejdet med personer med flygtningebaggrund og familiesammenførte i forhold til at inkludere denne målgruppe i foreningslivet. Denne viden og vores erfaringer vil vi i særdeleshed dele med BROEN Greve, men også vores samarbejdspartnere og andre relevante aktører.

Datakilder

Interviews

I forbindelse med den afsluttende evaluering har vi arbejdet videre med de data, der blev indsamlet i forbindelse med midtvejsevalueringen, og foretaget nye interviews. De nye interviews er blevet foretaget af Kristina Lohse Hoffmann, som har fulgt en semistruktureret interviewguide. Vi har valgt at gennemføre interviews for at 1) kortlægge hvorvidt der er sket en udvikling i projektet i forhold til at opnå projektets resultater på kort og lang sigt og 2) blive klogere på projektdeltagernes egne oplevelser med at være foreningsaktive for at give et nuanceret billede af foreningslivets positive betydning for målgruppen, men også de udfordringer, som målgruppen er stødt på. Der er i alt blevet foretaget fem nye interviews med henholdsvis syv projektdeltagere, to forældre til projektdeltagere og tre foreningskontaktpersoner.

Tabel 1: Interviews i hele projektperioden

Interviewperson – kategori	Antal interviews	Antal personer
Foreninger	5	5
Deltagere (inkl. forældre)	7	15
Frivillige	2	3
I alt	14	23

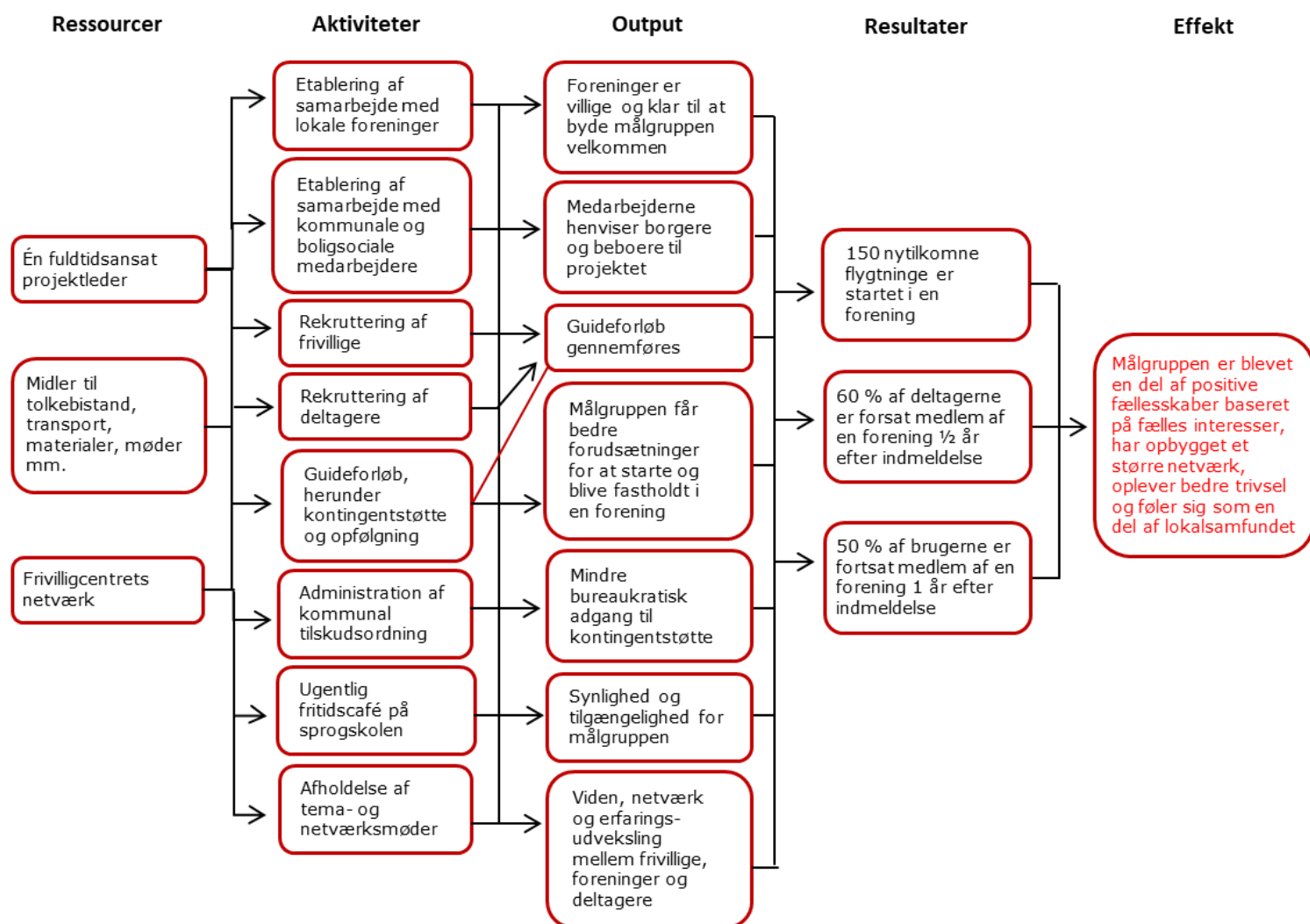
Registreringer

Projektlederen har løbende registreret samtlige personer og guideforløb i et Excel-ark. Her kan aflæses status på alle forløb fordelt på 9 kategorier, fordeling af deltagere på foreningerne, fordeling på frivillige samt køn og alder. Herudover er der registreret uddybende informationer om hvert enkelt forløb baseret på opfølgende samtaler med deltagere og frivillige.

Forandringsteori

Evalueringen vil tage udgangspunkt i nedenstående forandringsteori, som projektansøgningen til TrygFonden byggede på. Vi starter med at vurdere, om aktiviteterne er gennemført, og om de har medført de formodede outputs. Herefter vurderer vi om resultaterne er opfyldt på henholdsvis kort og lang sigt.

Figur 1: Forandringsteori for projekt "Fritidsliv til Alle"

Aktiviteter og outputs

Samarbejde med lokale foreninger

I projektperioden har vi samarbejdet med 20 lokale idræts- og fritidsforeninger. Langt de fleste foreninger, projektet har henvendt sig til, har været positive overfor et samarbejde. Formanden for Hundige Boldklub udtaler fx:

"Jeg har været glad for at være en del af projektet, fordi jeg synes det er godt man gør så meget for udsatte grupper. Og selvom der er en del der falder fra, så har dette projekt kæmpe indflydelse på dem der så bliver."

I tabel 2 fremgår det, hvor mange forløb, der har været pr. forening i projektperioden.

Tabel 2: Forløb fordelt på foreninger

Forening	Antal forløb
Den musiske skole	1
DFUNK	3
Greve Basket	3
Greve Billard	1
Greve Dance Center	2
Greve Gymnastik og Trampolin	15
Greve Karate	2
Greve Kyokushin (karate)	9
Greve Strands Badmintonklub	7
Greve Svømmeklub	3
Hundige Boldklub	34
Ishøj svømmeklub	1
Sydkysten Kickboxing	2
Tune Fodbold	1
Tune IF	8
Tune Svømmeklub	28
Ungdoms Brandvæsen	1
Ungdomsskolen	1
Forening endnu ikke valgt	44
Karlsunde IF	4
I alt	170

Overordnet består foreningssamarbejdet i, at den pågældende forening udvælger én kontaktperson i foreningen, som får en grundig introduktion til projektet og målgruppen, og derefter fungerer som bindeled mellem foreningen og projektet. Herudover har kontaktpersonen ansvaret for at søge kontingentstøtte på foreningens vegne til det nye medlem. Foreningerne har typisk valgt deres formand eller kasserer til denne opgave. I praksis fungerer det således, at projektlederen henvender sig til den pågældende foreningskontaktperson, når der er ønske om prøvetræning fra en projektdeltagers side. Kontaktpersonen formidler kontakten til træneren på det pågældende hold, hvor det lavpraktiske aftales, og den efterfølgende opfølgning sker. Hvis deltageren ønsker indmeldelse, kontakter projektlederen igen kontaktpersonen vedr. indmeldelse og kontingentstøtte. At etablere et formelt samarbejde med udvalgte foreninger frem for "bare" at sende målgruppen ud til tilfældige foreninger, som ikke på forhånd har indvilget i at tage godt imod målgruppen, har

overordnet set fungerer efter hensigten. Vi har sikret, at foreningerne er villige til at tage godt imod målgruppen, at de er klædt på, og at de har viden om proceduren for at søge kontingentstøtte.

Samarbejde med kommunale og boligsociale medarbejdere

De samarbejder, som blev etableret i første del af projektperioden mellem FrivilligCenter Greve, Greve Kommune og Greve Nord Projektet, er fortsat i Fritidsliv til Alle II og har overvejende været positive. Samarbejdspartnere har primært hjulpet med at henvise interesserede brugere til projektet. Henvisningerne er blevet gennemført af en række kommunale medarbejdere, herunder familierådgivere, beskæftigelsesrådgivere, integrationsmedarbejdere samt sundhedsplejersker. De kommunale medarbejdere har primært visiteret børn, men også nogle voksne, som vi efterfølgende har kontaktet.

Rekruttering af frivillige

Målet om, at 150 personer fra målgruppen er blevet foreningsaktive efter endt projektperiode, har været baseret på, at vi minimum skulle have en frivilligruppe bestående af 10 guider, som skulle gennemføre guideforløbene. Vi er dog kun lykkedes med at rekruttere seks frivillige i alt i projektperioden igennem frivilligjob.dk, frivilligcentrets netværk, Facebook og oplæg. Målet om at rekruttere 10 frivillige er ikke opnået, da vi har haft udfordringer med at finde frivillige, der har haft tid og overskud til at påtage sig opgaven som fritidsguide. Dette er i tråd med de tilknyttede fritidsguiders egne udtalelser om, at det mere tidskrævende at være frivilligguide i forhold til mange andre frivilligjobs. Til tider kan de lægge tre-fire dage om ugen i deres frivillige arbejde, og derfor er det også vigtigt, at man som frivilligguide brænder for det. Ud over det tidsmæssige aspekt, kan det ifølge de frivillige også kræve meget af dem som personer, da nogle familier i målgruppen har haft tendens til at bruge de frivillige til mere end først aftalt. Dette kan skyldes misforståelser ved forløbenes start, hvor familierne har troet, at de frivillige skal med til aktiviteten hver gang, og derved tror forældrene ikke, at ansvaret overgår til dem. Der har også været situationer, hvor familierne har været bosat i områder, hvor der ikke har været offentlig transport om aftenen. Derfor har de været afhængige af, at de frivillige har kørt dem frem og tilbage. På trods af tiltag, hvor de frivillige har prøvet at hjælpe dem med alternative transportformer, f.eks. cykler, er det ikke altid lykkedes at få familierne til at fortsætte efter, at de frivillige har sluppet familierne.

Vi har i Fritidsliv til Alle II forsøgt at imødegå fritidsguidernes udfordringer ved at forventningsafstemme bedre med familierne og tydeliggøre, at fritidsguidernes opgave er at følge deres barn til deres aktiviteter 1-2 gange, hvorefter opgaven overgår til forældrene. På baggrund af vores interviews med både forældre, børn og foreninger, erfarede vi dog, at det stadig er en svær opgave for mange forældre at følge deres børn til fritidsaktiviteter. I projektperioden har projektlederen derfor påtaget sig mange af frivilligopgaverne, herunder at følge børnene til deres aktiviteter. Vores erfaringer viser derfor, at det vil være en klar fordel at have en lønnet medarbejder til at gøre dette, som kunne suppleres med frivillige kræfter.

Rekruttering af deltagere

I løbet af projektperioden har der været stor efterspørgsel fra målgruppen om at starte til en fritidsaktivitet. Som nævnt er en stor del af projektdeltagerne henvist af kommunale og boligsociale medarbejdere. Herudover har vi rekrutteret deltagere gennem oplæg på VUC og den lokale sprogskole, hvor vi har holdt oplæg og afholdt fritidscafé ca. to gange om måneden i anden halvdel af projektperioden (for mere info om fritidscaféen se afsnit på s. 14). Eksisterende projektdeltagere har ligeledes henvist interesserede til projektet, og det samme har Venligboerne i Greve og øvrige frivillige på flygtningeområdet. Da frivilligcentret i løbet af projektperioden bl.a. har gennemført et beskæftigelsesprojekt målrettet jobsøgende kvinder med flygtningebaggrund, har vi haft mulighed for at etablere kontakt til kvindernes børn og støtte dem i at starte til en fritidsaktivitet også.

Guideforløb

Figur 2: Guideforløb

Note: Tegningen er lånt fra projekt FritidsGuiderne med tilladelse fra Københavns Kommune.

Med henblik på at opnå målet om, at 150 personer fra målgruppen blev en del af foreningslivet, har vi gennemført såkaldte guideforløb. Et standard guideforløb (se figur 2) har bestået i, at en frivillig guide eller frivilligcentrets ansatte tager kontakt til en person, som er blevet henvist af en kommunal medarbejder, frivillig, boligsocial medarbejder eller en anden, der er i kontakt med målgruppen. Ved et møde med den pågældende person, har vi fortalt om foreningslivet, de lokale muligheder og fået afklaret, hvilken fritidsaktivitet personen ønsker. Herefter har vi kontaktet en af vores lokale samarbejdspartnere og aftalt prøvetræning. Typisk har en af de frivillige eller projektlederen taget med til prøvetræning nogle gange og hjulpet med indmeldelse og ansøgning om kontingentstøtte. Efterfølgende har vi løbende fulgt op.

Den ovenstående model har dog sjældent matchet virkeligheden. Det skyldes både, at målgruppens ressourcer og behov for hjælp er meget forskellige, at foreningerne håndterer modtagelsen forskelligt, at hverdagen for nytilkomne flygtninge/familier kan være meget omskiftelig (ift. bolig, job, praktik, sprogskole etc.), at overskuddet oftest ikke er det største, og at børn bare ofte skifter mening og interesser. Nogle guideforløb kan derfor blot bestå i et par opringninger til deltageren og foreningen, mens andre indebærer mange prøveperioder i forskellige foreninger, fast følgeordning med en eller flere frivillige, sen indmeldelse og ansøgning om kontingentstøtte, pludseligt stop og meget andet. Vi har altså erfaret, at det er mere ressourcekrævende end først antaget at gennemføre guideforløbene. At bruge tid på hvert forløb har dog vist sig at betale sig ift. deltagernes oplevelse. Gennem interviews og løbende samtaler med deltagerne har vi nemlig kun fået tilbagemeldinger om, at alle er glade for at få tilbuddet om blive en del af foreningslivet, og for mange har særligt den økonomiske støtte haft stor betydning for, at dette har været en mulighed. De giver udtryk for, at det har været til meget stor hjælp og haft stor betydning, at projektlederen eller de frivillige har været så involveret i forløbene, som de har. Mange har benyttet sig af muligheden for at ringe eller mødes, når der har været spørgsmål og tvivl, hvilket flere forældre fortæller har gjort, at de har følt sig velkomne.

Status på guideforløb

I alt har 115 personer fra målgruppen deltaget i projektet, og der er gennemført 170 forløb. Ud af de 115 deltagere er 52 personer pt. foreningsaktive, og 23 har været foreningsaktive i løbet af projektperioden, men er stoppet igen. I alt har 75 personer således været foreningsaktive i løbet af projektperioden. Vi mangler altså 75 for at nå målet om 150 foreningsaktive. Til gengæld er eller har

de samme deltagere været aktive i flere foreninger, hvilket kan ses ved, at der har været 112 nuværende og tidligere foreningsaktive forløb. Det er også værd at bemærke, at mange af deltagerne, der er registreret under "Igangværende forløb" har prøvet at gå til flere aktiviteter i længere perioder, men er stoppet inden de er blevet meldt ind. De har således fået en introduktion til foreningslivet, selvom de endnu ikke er meldt ind i en forening. Der er ved projektets afslutning registreret 33 "Igangværende forløb". Vi forventer, at 16 af disse forløb vil blive igangsat efter sommerferien 2020, hvor bl.a. gymnastik- og svømmesæsonen, som der er stor efterspørgsel på starter op igen. Frivilligcentret påtager sig denne opgave i samarbejde med BROEN Greve, selvom projektet er afsluttet (læs mere om BROEN Greve under afsnittet; Forankring).

Tabel 3: Status på guideforløb

Status	Antal personer	Antal forløb
Foreningsaktiv	52	55
Guidet til tidsbegrænset aktivitet	2	17
Igangværende forløb	17	33
Pause	6	6
Frafaldet	12	12
Stoppet inden ½ år	13	23
Stoppet inden 1 år	8	17
Ikke kontaktbar	1	1
Venteliste	4	6
I alt	115	170
Nuværende og tidligere foreningsaktive¹	75	112

Uddybning af kategorier:

- **Foreningsaktiv:** Personer, der enten er medlemmer i en forening eller i gang med en indmeldingsproces (kan være langvarig pga. behov for kontingentstøtte).
- **Guidet til tidsbegrænset aktivitet:** Personer, som projektet har hjulpet med at blive tilmeldt eller få friplads til sommeraktiviteter.
- **Igangværende guideforløb:** Personer, der er i gang med at blive guidet til en fritidsaktivitet, herunder afprøvning af forskellige aktiviteter og foreninger.

¹ "Nuværende og tidligere forenings aktive" er en sammenlægning af kategorierne "Foreningsaktiv", "Guidet til tidsbegrænset aktivitet", "Stoppet inden ½ år" og "Stoppet inden 1 år".

- **Pause:** Personer, der tidligere er blevet guidet eller aldrig er kommet i gang med en aktivitet eller stoppet undervejs, men som ønsker at starte igen. Årsagerne er skiftende arbejdstider, kørekort, graviditet og sygdom.
- **Frafaldet:** Personer, som projektet har været i kontakt med og som har udvist interesse for at starte til en fritidsaktivitet, men som ikke har lyst eller mulighed for at deltage alligevel.
- **Stoppet inden ½ år:** Personer, som er startet i en forening, men som er stoppet igen inden ½ år fra opstart. Årsagerne er nyt job, flytning, mistet interesse samt manglende tid og overskud fra forældre til at følge.
- **Stoppet inden 1 år:** Personer, som er startet i en forening og har været fastholdt i minimum ½ år, men som er stoppet inden 1 år fra opstart. Årsagerne er de samme som i ovenstående.
- **Ikke kontaktbar:** Det har ikke været muligt at komme i kontakt med vedkommende, og forløbet er derfor sat i bero.
- **Venteliste:** Personer, der er på venteliste hos Fritidsliv til Alle og venter på at starte til en aktivitet, men som har brug for at blive guidet.

Fordeling på køn og alder

Den største undergruppe i projektets målgruppe udgøres af mænd i alderen 21-39 år, herefter er der mange børn og unge af begge køn, mens kvinder udgør en betydelig mindre andel og fordeler sig mere jævnt aldersmæssigt. Derfor er det værd at bemærke, at betragtelig færre voksne end børn deltager i projektet. Ud fra løbende samtaler med deltagerne og foreningerne ved vi, at det skyldes en enkelt eller en kombination af følgende faktorer:

- Skiftende praktikker, job, uddannelse og sprogskoletider samt køre- og teoritimer (kørekort) og flytninger pga. af midlertidige boliger gør det vanskeligt at gå på et fast hold.
- De voksnes danskkundskaber er ofte langt dårligere end børnenes, hvilket kan være udfordrende ift. opstart på et hold.
- Mange voksne efterspørger fitness, hvilket som regel er i privatregi og dermed uden for projektets fokus samt muligheder for kontingentstøtte. I den forbindelse er der i Karlslunde IF også oplevelse af, at:

"Børn er meget nemmere at integrere i det frivillige idrætsliv, end voksne er. De er mere udadvendte, de er mere åbne end de voksne er. De voksne er mere forsigtige.

Jeg tror bare det er meget, meget nemmere at integrere børn”. Der skal altså et særligt fokus på, eller måske en anden tilgang til, at inkludere voksne med flygtningebaggrund i foreningslivet”.

Tabel 4: Status fordelt på køn og alder

Status	Drenge	Piger	Kvinder	Mænd	I alt
Foreningsaktiv	25	21	3	3	52
Frafaldet	4	3		5	12
Guidet til tidsbegrænset aktivitet			2		2
Igangværende guideforløb	4	6	5	2	17
Pause			1	4	4
Standby pga. sygdom		1			1
Stoppet inden 1 år	3	3		2	8
Stoppet inden 1/2 år	4	6		3	13
Ikke kontaktbar		1			1
Venteliste		1	1	2	4
I alt	40	42	12	21	115

Derudover er der færre kvinder end mænd med i projektet, hvilket er forståeligt, da der i målgruppen er betydeligt færre kvinder. Herudover møder kvinderne de samme udfordringer ift. deltagelse i foreningslivet som mændene, samtidig med, at de i højere grad er ansvarlige for børnepasning. Det kan også skyldes, at der i nogle kulturer eksisterer normer om, at det er upassende for kvinder at dyrke idræt offentligt eller sammen med mænd. I midtvejsrapporten fra juli 2018 fremgik det, at et muligt tiltag for at sikre højere deltagelse blandt voksne, og især kvinder, kunne være at oprette særlige hold. I vinteren 2018 startede vi derfor et yogahold for kvinder i Greve Borgerhus med en frivillig instruktør, som er kursist på sprogskolen. Læs mere om effekten af denne indsats på side 20.

Kontingentsupport

Kontingentsupport har været et centralt element i projektet, da mange af deltagerne har brug for økonomisk support for at kunne starte til en fritids- eller idrætsaktivitet. Gennem projektperioden har flere af forældrene fået arbejde, og nogle af disse har selv fået mulighed for at betale. Men der er

fortsat mange, der enten ikke er i beskæftigelse og derfor på integrationsydelse eller er enlig forsørger, har mange børn, har en meget lav indkomst og/eller er på SU.

I løbet af projektperioden har vi anvendt forskellige tilskudsordninger, men primært Greve Kommunes "Tilskud til introduktion af nye flygtninge i foreningslivet". På vores opfordring, og med et ønske om at gøre ordningen mere simpel, overtog frivilligcentret administrationen af ordningen i august 2018. Mange foreninger synes dog fortsat, at det var for tidskrævende ift. udbyttet at søge om tilskud, og nogle valgte derfor at give friplads i stedet.

På baggrund af Greve Kommunes budgetforlig i 2019 lukkede tilskudsordningen desværre, og derfor har vi i stedet hjulpet projektdeltagerne med at søge kontingentstøtte igennem Dansk Flygtningehjælp, DGI, DIF og BROEN Greve, som frivilligcentret er medstifter af (se mere om BROEN Greve under afsnittet om forankring).

Fritidscafé

I september 2018 startede projektet en ugentlig "Fritidscafé" på UCplus Sprogcenter i Hundige. Inden opstarten besøgte projektlederen de forskellige klasser på sprogskolen og fortalte om caféen. Konceptet var, at kursisterne fik lov til at gå ud af deres undervisningstime for at få rådgivning om fritidsaktiviteter. Gennem Fritidscaféen har vi rekrutteret deltagere, som vi ikke ville have nået gennem vores øvrige samarbejdspartnere. Samtidig har vi været synlige og tilgængelige for allerede eksisterende deltagere, som har haft brug for hjælp. Der kom dog også mange kursister, som var udenfor vores målgruppe, hvilket var en udfordring. Samtidig var caféen meget populær i starten, men antal besøgende faldt i løbet af perioden, hvorfor vi nedjusterede og afholdte caféen to gange om måneden i stedet for.

Tema – og netværksmøder

I samarbejde med Dansk Flygtningehjælps Fritidspulje afholdt vi i september 2018 et temamøde om inklusion af flygtninge i foreningslivet for foreninger, kommunalt ansatte og frivillige. Den primære målgruppe var formænd, bestyrelsesmedlemmer og trænere/undervisere i lokale fritids- og idrætsforeninger, der allerede er i gang med at inkludere flygtninge i foreningen, eller som ønsker at begynde på det. Ud af de i alt 21 deltagere var der dog kun 3 foreningsrepræsentanter. Størstedelen af de resterende deltagere var frivillige på flygtningeområdet. Det ringe fremmøde fra foreningernes

side kan forklares med, at de frivillige i foreningerne generelt har travlt og ikke ønsker at bruge yderligere tid på deres frivillige arbejde i form af kursus- og mødeaktivitet. Dette er en velkendt forklaring på en generel lav kursusdeltagelse blandt foreningerne i både frivilligcentrets og Idræts- og fritidssekretariatets kursusaktiviteter. Herudover kan det skyldes, at mange af de frivillige i fritids- og idrætsforeninger brænder for den aktivitet, der dyrkes i den pågældende forening, og ikke nødvendigvis for integration. De vil hellere bruge deres frivillige arbejdskraft på det, de brænder for, fremfor at deltage i et møde om inklusion af flygtninge. Dette er en generel udfordring i samarbejdet med fritids- og idrætsforeningerne.

Heldigvis er der mange andre frivillige i Greve, der brænder for integrationsområdet. De er bl.a. organiseret i kirkerne, Venligboerne og den boligsociale helhedsplan, men er i høj grad også selvorganiserede. Tidligere har der manglet koordinering af de mange forskellige frivillige initiativer for nyttilkomne flygtninge samt et forum for sparring. Derfor har projektlederen etableret en netværksgruppe for frivillige og ansatte på integrationsområdet i Greve Kommune, som mødes hver 3. måned. Baggrunden var, at projektet nyder stor gavn af velfungerende frivilligrupper rundt omkring i kommunen, som kan bakke op om de enkelte projektdeltageres deltagelse i foreningslivet.

Forankring

Baggrunden for at søge om forlængelse af Fritidsliv til Alle var bl.a., at vi ikke i tilstrækkeligt omfang var nået i mål med at implementere vores forankringsplan om at rekruttere en frivillig fra Venligboerne til at varetage en koordinerende rolle og sikre, at projektaktiviteterne blev videreført. Det skyldes i høj grad, at Venligboernes styregruppe i løbet af projektets første periode gik i opløsning, og at ingen meldte sig til at påtage sig opgaven som koordinator. I Fritidsliv til Alle II omlagde vi derfor vores strategi og havde fra projektets start en målsætning om at indgå samarbejde med Greve Kommune og Red Barnet, som henholdsvis skulle bidrage med midler til en deltidsmedarbejder placeret i frivilligcentret og kurser samt opkvalificering af de frivilliges kompetencer. Desværre har Greve Kommune i projektperioden været ramt af store besparelser, som har betydet, at flere medarbejdere på integrations- og kultur- og fritidsområdet er blevet opsagt. Vi er derfor ikke lykkedes med at få tildelt en bevilling fra kommunen til en deltidsmedarbejder. I stedet har vi brugt vores ressourcer på at opstarte BROEN Greve, som er en lokalafdeling, der hører under BROEN Danmark.

BROEN hjælper udsatte børn og unge med at starte til fritidsaktiviteter ved at betale kontingent og udstyr.

I efteråret 2019 afholdt BROEN Greve stiftende generalforsamling, hvor frivilligcentrets leder Nicoline Alletorp blev valgt som bestyrelsesmedlem sammen med flere af projektets samarbejdspartnere, herunder en medarbejder fra den boligsociale helhedsplan, en frivillig træner fra Greve Kyokushin og formanden for Hundige Boldklub. BROEN Greve kom godt fra start og har bl.a. modtaget tilskud fra flere lokale virksomheder i Greve, Poul Erik Bech Fonden og Greve Kommunes Fritidspulje. Herudover har BROEN Danmark doneret et startbeløb og vil fremadrettet være behjælpelig med at søge midler hos puljer og fonde. Samarbejdet med BROEN Danmark, private fonde og lokale virksomheder er i høj grad med til at sikre en stabil økonomi i foreningen, og at foreningen kan fastholde deres primære aktivitet, nemlig at inkludere flere udsatte børn og unge i det lokale foreningsliv.

Stiftelsen af BROEN Greve betyder, at projektets primære målsætning om at inkludere flere nytilkomne flygtninge og familiesammenførte i det lokale foreningsliv i høj grad er blevet forankret i foreningen. Samarbejdet mellem frivilligcentret og BROEN Greve består i, at frivilligcentret henviser interesserede børn og unge til foreningen og sammen med deres forældre udfylder en ansøgning, hvor børnene og de unges ønsker til en fritidsaktivitet samt deres økonomiske situation beskrives. Ansøgningen sendes herefter til BROEN Greve, som godkender ansøgningen, hvis kriterierne for at modtage støtte er opfyldt. Det er bl.a. et kriterie, at forældrene skal have få økonomiske ressourcer. Derudover kan deres barn ikke få støtte, hvis barnet i forvejen går til en aktivitet. På den måde sikres, at det kun er de mest økonomisk trængte børn og unge, som støtten går til. Når ansøgningen er godkendt, vil barnet eller den unge få betalt fuldt kontingentstøtte og hjælp til at betale udstyr for en aktivitet i et år. Herefter kan der søges igen, hvis forældrene fortsat ikke har de økonomiske ressourcer til at betale for deres barns fritidsaktivitet.

På nuværende tidspunkt består BROEN Greve af en bestyrelse, som afholder kvartalsvise møder. Derudover arbejder foreningen på at få tilknyttet en gruppe frivillige, som kan være behjælpelige med at følge børnene og de unge til deres aktiviteter – alt efter behov. Fritidsliv til Alle II's fritidsguider vil i denne sammenhæng blive opfordret til at melde sig som frivillige i foreningen. Siden BROEN

Greves opstart i efteråret 2019 har 51 udsatte børn og unge fået tilskud gennem BROEN Greve. En stor del af denne gruppe er bosat i Greve Nord - et udsat boligområde, hvor der bor mange med anden etnisk baggrund, herunder personer med flygtningebaggrund.

Opnåelse af mål

Resultater på kort sigt

Ifølge projektansøgningen, var de forventede resultater på kort/mellemlang sigt, at:

- 1) 150 nytilkomne flygtninge er startet i en forening inden for projektperioden
- 2) 60 % af deltagerne fortsat er medlem af en forening et halvt år efter indmeldelse
- 3) 50 % af deltagerne fortsat er medlem et år efter indmeldelse

I alt er 75 personer startet i en forening i løbet af projektperioden. Heraf var 80 % fortsat medlem efter et halvt år, og 69 % efter et år. Projektet har således opnået mål 2 og 3, men ikke mål 1. Som nævnt i midtvejsevalueringen skyldes det fortsat manglen på frivillige, og at hvert enkelt forløb har været mere tidskrævende end først antaget. Det kæver en langvarig og håndholdt indsats med tid til relationelt arbejde, opfølgninger og forløb, der af mange forskellige årsager trækker ud, starter forfra eller sættes på pause. Bl.a. har mange flytninger, skiftende interesser og forældrenes skiftende praktikker ofte gjort det nødvendigt at finde nye hold og foreninger for at sikre fastholdelse. Herudover har de foreningsaktive deltagere også behov for løbende støtte ift. at begå sig i foreningslivet og hjælp ved sæsonopstart ift. oprykning på nye hold og kontingentstøtte. Projektlederen og de frivillige har således brugt meget tid på at fastholde de foreningsaktive. Foreningernes sæsonopstart har været en anden udfordring i forhold til at inkludere flere fra målgruppens i foreningslivet, da flere fritidsaktiviteter kun har holdstart én gang om året, samtidig med at flere aktiviteter har en lang venteliste. Det betyder, at der ofte går lang tid fra, at en person bliver henvist til, at personen rent faktisk starter til sin aktivitet, hvilket i nogle tilfælde har resulteret i et frafald. Derfor har projektet også en stor andel igangværende forløb med personer, som ikke kan påbegynde en aktivitet før sæsonstart i efteråret 2020.

Den manglende opfyldelse af mål 1 hænger ligeledes sammen med, at vi i Fritidsliv til Alle II har lagt mange kræfter i at sikre en forankring af projektet igennem BROEN Greve. I den forbindelse har frivilligcentret bidraget til, at 51 udsatte børn og unge er blevet en del af det lokale foreningsliv.

Tabel 5: Status på resultater

Status	Antal personer	Procent ²
Nuværende og tidligere foreningsaktive	75	
Medlem efter ½ år	60	80 %
Medlem efter 1 år	52	69 %

Resultater på lang sigt

Ifølge projektansøgningen var de forventede resultater på langt sigt, at målgruppen er blevet en del af positive fællesskaber baseret på fælles interesser, har opbygget et større netværk og oplever bedre trivsel. Mere specifikt var målene:

- 1) 80 % af brugerne oplever efter endt projektperiode at have udviklet et større socialt netværk
- 2) 70 % af brugerne oplever bedre trivsel
- 3) 70 % brugerne føler sig som en del af lokalsamfundet

Vi har vurderet, hvorvidt ovenstående resultater på lang sigt er opnået, via kvalitative interviews, som er gennemført både i Fritidsliv til Alle og Fritidsliv til Alle II. I Interviewene med projektdeltagerne har vi lagt vægt på at indkredse, hvordan deres foreningsdeltagelse har påvirket deres netværk og trivsel. Udover interviewene har frivilligcentret løbende fulgt op med projektdeltagere og forældre.

Langt størstedelen af de interviewede børn fortæller, at deres deltagelse i foreningslivet har medvirket til, at de har fået nye venner, herunder også etniske danskere. En pige fortæller f.eks.

"Det er nemt at få nye venner, når jeg går til badminton, fordi vi laver noget sammen".

Samtidig fortæller en af mødrene, at selvom hendes søn er meget genert, og derfor kan have svært ved at møde nye mennesker har han i foreningen, hvor han går til trampolin, fået nye venner. Derudover er det ikke kun i forbindelse med selve træningen, at børnene danner nye venskaber, men også i de aktiviteter, som findes omkring træningen. Et barn følges f.eks. med sine etnisk danske holdkammerater til fodbold og hænger ud inden træningen, mens andre børn deltager i indsamlinger til foreningen omkring jul, hvilket er med til at styrke deres engagement i lokalsamfundet. En af

² Procent af nuværende og tidligere foreningsaktive.

fædrene ser det positive fællesskab, som foreningen udgør, som et afgørende alternativ til de mere negative fællesskaber, som er meget udbredte i det udsatte boligområde, som han bor i sammen med sine to sønner:

"Jeg vil gerne have at mine børn har danske venner. Jeg siger til dem, at de ikke skal blive venner med de arabiske børn, de skal være venner med de danske. /.../ Jeg vil gerne have, at de får en uddannelse og jeg vil gerne have, at de bliver ligesom danskerne, de skal have respekt. De skal ikke lave ballade, så er det bedre de kan gå til sport".

I forlængelse heraf mener en af mødrene også, at børnene gennemgår en personlig udvikling og lærer noget om danske værdier og normer ved at deltage i foreningslivet:

"De lærer mange værdier og kultur. Altså mange ting, det er ikke kun trampolin. Det er lige meget for mig, hvad han laver, om han hopper i trampolin eller laver parkour. Helt ligeglad, jeg tænker på en anden ting. Han lærer mange ting, ikke kun sproget. Han lærer, hvordan snakker man sammen, hvordan snakker man med kammerater, og det er forskelligt, hvordan man snakker med kammerater og træner. Han lærer mange ting, og jeg er meget glad, for han tager ansvar".

En anden positiv sideeffekt ved projektet har været børnenes øgede sundhed. En mor nævner eksempelvis:

"Jeg kan se det er godt for dem fordi de har mange drømme og at de kan følge deres drømme med gymnastik. Når de har træning, siger de aldrig at de er trætte fordi de vil blive stærkere. De er rigtig glade for det og når jeg ser det, er det vigtigt for mig at de kommer afsted. Min datters krop har ændret sig siden hun startede til gymnastik fordi hun havde lidt problemer med overvægt, så det er blevet bedre efter at hun er startet til gymnastik, så sporten er meget vigtigt for hende fordi det er godt for både kroppen og hovedet.

Vores interviewpersoner i foreningslivet bekræfter ovenstående pointer. Formanden for Hundige Boldklub nævner f.eks. at:

”Selvom der er en del der falder fra, mener jeg at projekter som dette har kæmpe indflydelse på dem der så bliver, fordi deres sprog bliver bedre, og de unge bliver bedre til at aflæse sociale situationer.”

En træner i en karateklub nævner også, hvilke færdigheder, som børnene er med til at få ved at gå til en fritidsaktivitet:

”De lærer at fejle og at det er okay. De lærer at hjælpe hinanden og at vinde er fedt, men ikke alt. Og de lærer at køn er lige meget – kan du kæmpe er du velkommen”.

Som nævnt tidligere, har det været vanskeligt at få de voksne til at indtræde i foreningslivet. Vi har forsøgt at etablere et motions- og samværshold for kvinder, hvor kvinderne fik mulighed for at dyrke yoga og bagefter drikke en kop kaffe og te sammen, så kvinderne kunne danne et fællesskab med hinanden. I forbindelse med opstarten havde vi rekrutteret en frivillig yoga-instruktør. Holdet blev gennemført i to måneder, da vi efterfølgende måtte lukke holdet pga. for få deltagere. Nogle af de voksne deltager dog gennem deres børn ved at køre til kamp, indimellem være med til træning eller hente og bringe. Dette har givet dem mulighed for at møde andre forældre og på den måde danne netværk.

Overordnet set er det vores indtryk, at det er lykkedes for mange af projektdeltagerne at danne nye netværk gennem deltagelse i foreningslivet, og at det har påvirket målgruppens trivsel i en positiv retning. Det kan dog tage lang tid, særligt at udvide de nye relationer til også at gælde uden for foreningslivet. Men at forældrene er blevet introduceret til foreningslivet og er blevet opmærksomme på den positive betydning, det kan have for deres børn, er et meget vigtigt skridt på vejen, da deres opbakning er altafgørende for fastholdelsen i foreningslivet.

På baggrund af ovenstående gennemgang vil vi samlet set vurdere, at vi er kommet et langt stykke med at opnå projektets resultater på lang sigt. Da vores vurdering tager udgangspunkt i den kvalitative data vi har indsamlet fra vores interviews, kan vi ikke præcist måle på effekten af indsatsen, men i højere grad give et nuanceret billede af de forskellige oplevelser, som projektdeltagerne har fået ved at deltage i indsatsen – både gode og mindre gode. I følgende afsnit vil vi beskrive nogle af de udfordringer, projektet er stødt på undervejs i projektperioden.

Udfordringer

Vi er i projekt Fritidsliv til Alle II stødt på tilsvarende udfordringer i forbindelse med at opnå projektets målsætninger som i Fritidsliv til Alle. Det drejer sig særligt om tre udfordringer: 1) Målgruppens manglende forståelse for den danske foreningskultur, 2) dårlig kommunikation og 3) skiftende hverdag hos projektdeltagernes forældre, som betyder, at de ofte har svært ved at følge deres børn til aktiviteter.

Mange danskere er vokset op med foreningslivet og kender de uskrevne og usagte regler, værdier og normer. Dette er naturligvis ikke gældende for projektets målgruppe, der er nye i Danmark. En af mødrene fortæller f.eks. om deres første møde med foreningslivet, at de var meget overraskede over, hvordan alle arbejder sammen om alle opgaver i foreningen. Det var hun ikke vant til fra Iran. Karlslunde IF og Hundige Boldklub ser også det manglende kendskab til de usagte normer som en udfordring og en overraskelse for de nytilkomne flygtninge, som kan have svært ved at tillære disse normer. Lederen af Karlslunde IF udtaler blandt andet omkring foreningskulturen:

"Du har en stor barriere der, for det er jo ikke en ting man ellers har. Det tror jeg er meget, meget vanskeligt at vænne dem til, at det er anderledes. Den kultur er fuldstændig forskellig fra, hvor de kommer fra. Nogen af dem har jo slet ikke været inde i et foreningsliv, hvor de kommer fra. Det er jo også ret tydeligt. /.../ Men den der tradition med, at man hjælper altså til, fordi det er en frivillig forening, den foreningstradition kender de ikke."

Også i Hundige Boldklub oplever de en manglende forståelse for foreningslivets mere eller mindre uskrevne regler, såsom at man møder op til den aftalte tid til både træning og kamp for fællesskabets skyld. Formanden for Hundige Boldklub fortæller, at han mange gange har oplevet, at nogle fra målgruppen er kommet "vadende ind midt i træningen", er kommet en time for sent til en kamp eller slet ikke er dukket op:

"Jeg har da eksempler på, at man har stået en lørdag og skulle til kamp, og så er de ikke mødt op. Så er man gået over og hentet dem, de bor jo lige herovre. Og så sidder de altså lige og spiser morgenmad og kan simpelthen ikke se problemet. Så er det det, der er fokus på og så kan man ikke det andet, eller måske bryder man en familietradition – jeg ved det ikke. Der er en kulturel barriere".

Ud fra ovenstående citater ligger der altså også en forestilling om, at det i høj grad er en kulturel barriere, der skal brydes. At overholde tidspunkter for aftaler, kan for nogle være svært. Dette nikker en af de frivillige guider også genkendende til:

"Kultur er en barriere. F.eks. bliver tid opfattet meget forskelligt, alt efter hvor i verden man kommer fra. Men i Danmark kommer man til tiden og ellers giver man besked, hvis man er forsinket. Det er ofte et problem, fordi de kommer fra en anden kultur, hvor det ikke er sådan. Men hvis de ikke giver besked, og det sker flere gange, så bliver det opfattet negativt, og der kommer et negativt syn på dem".

Moren til en af projektdeltagerne peger dog på en anden, og mere lavpraktisk, årsag til misforståelser omkring manglende fremmøde og afbud. Hun fortæller, at hun ikke ved hvordan og hvem, hun skal kontakte, hvis hendes søn for eksempel er syg, eller hun ikke har mulighed for at aflevere ham. I Hundige Boldklub fortæller de, at deres kontakt med forældrene primært foregår gennem Facebookgrupper. De er klar over, at dette måske kan være et problem, da det ikke er alle, der har Facebook, og derfor når informationen måske ikke ud til alle. En del af de problemer, der opstår i foreningerne omkring mødetidspunkter, kan til en vis grad muligvis bygge på misforståelser og manglende kommunikation ved opstart i foreningerne. En anden udfordring, der opleves af både frivillige guider og foreningerne, er, at børnene ikke dukker op til træning, hvis det er mørkt eller dårligt vejr.

Derudover nævner flere forældre, at de har svært ved at nå at følge deres børn til træning, fordi begge forældre arbejder eller er i praktik til sent om eftermiddagen, samtidig med at flere af børnene føler sig utrygge ved at gå til træning alene eller sammen med deres søskende, når det er mørkt. En mor fortæller f.eks.:

"Det er et problem for børnene at gå til sport om aftenen. Det er svært at nå for mig og min mand at følge dem til sport. Nogle gange de cykler selv, men der er drenge der driller dem på vejen og mine piger er bange for at tage selv afsted til sport".

Morens datter bekræfter: "Det er svært at komme til svømning, når det er mørkt. Så er jeg lidt bange". En løsning på dette kunne være at finde aktiviteter til målgruppen, og i særlig grad børnene, som ligger tæt på deres hjem, så børnene undgår at skulle transportere sig selv for langt.

På baggrund af ovenstående citater har vi lært, at arbejdet med vores målgruppe kræver, at foreningslivets uskrevne regler bliver kommunikeret tydeligt ud, og at kommunikation foregår på platforme, hvor forældrene også er tilstedeværende. Det drejer sig f.eks. om at gøre det klart for målgruppen, at det er vigtigt at komme til træning og holdkampe uanset vejret. I forlængelse heraf kunne vi have afholdt informationsmøder specifikt målrettet målgruppen omkring hver sæson, hvor foreningens trænere og andre relevante personer, kunne fortælle om foreningslivet og hvilke spilleregler, der gælder i netop deres forening. Tolke kunne evt. inviteres med for at garantere, at målgruppen forstår indholdet. Derudover har vi lært, at helt lavpraktiske elementer er vigtige at indtænke i arbejdet med at inkludere målgruppen i foreningslivet, som f.eks. at finde aktiviteterne til børnene, som ligger i gåafstand fra deres bopæl.

Den viden vi har opnået gennem projektet og de refleksioner vi har gjort os, vil vi dele med BROEN Greve, som forhåbentlig kan drage nytte af de erfaringer, som vi har fået med målgruppen i løbet af projektperioden.

Konklusion

Projekt Fritidsliv til Alle og Fritidsliv til Alle II har sammenlagt inkluderet 75 børn og voksne i det lokale foreningsliv i Greve Kommune. Herunder er 80 % af personerne fortsat aktive efter ½ år, mens 69 % fortsat er aktive efter 1 år. Det betyder, at projektet har leveret 2 ud af 3 af de forventede resultater på kort sigt, men ikke er nået i mål med at inkludere 150 personer fra målgruppen i foreningslivet. Det skyldes især, at hvert forløb har været mere tidskrævende end først antaget og manglen på frivillige. I stedet er vi i høj grad lykkedes med at fastholde de projektdeltagere, som har været tilknyttet projektet. På baggrund af det indsamlede kvalitative data vurderer vi overordnet set, at vi er nået langt i forhold til at opnå projektets målsætninger på lang sigt, da vores interviewmateriale har vist, at langt størstedelen af vores interviewpersoner har fået et større netværk, og at det har haft en positiv effekt på deres trivsel at gå til en fritidsaktivitet.

En stor del af vores ressourcer er i Fritidsliv til Alle II blevet brugt på at forankre projektet i BROEN Greve, som frivilligcentret har opstartet i fællesskab med flere af projektets primære samarbejdspartnere. Indsatsen omkring at inkludere flere udsatte børn og unge i foreningslivet fortsætter derfor efter afslutningen af Fritidsliv til Alle II.